Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради
Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі - MANS w Łomży
Громадська організація «ОМЕП. Україна»
Факультет дошкільної освіти та музичного мистецтва
Кафедра теорії та методики дошкільної освіти

«ІННОВАЦІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ: ТЕОРІЯ, ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

ІІ Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції з міжнародною участю

22 травня 2025 року

Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради
Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі - MANS w Łomży
Громадська організація «ОМЕП. Україна»
Факультет дошкільної освіти та музичного мистецтва
Кафедра теорії та методики дошкільної освіти

«ІННОВАЦІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ: ТЕОРІЯ, ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

ІІ Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції з міжнародною участю

22 травня 2025 року

Міністерство освіти і науки України

Державна наукова установа
«Український інститут науково-технічної експертизи та інформації»

ПОСВІДЧЕННЯ № 414
про реєстрацію проведення заходу
від 01 травня 2025 р.

назва заходу	**Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції з міжнародною участю « ІННОВАЦІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ: ТЕОРІЯ, ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ»**

дата і місце проведення	22 травня 2025 р. м. Луцьк

орієнтовна кількість учасників	100

одержувач	Адміністрація Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради Міжнародна академія прикладних наук в Ломжі – MANS w Łomży Громадська організація «ОМЕП. Україна»

Завідувач відділу інформаційного
забезпечення міждержавного
науково-технічного співробітництва В.В. Матусевич

Юлія Волинець,
канд. пед. наук, старша викладачка кафедри дошкільної освіти,
факультету педагогічної освіти,
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна
Надія Стаднік,
канд. пед. наук, старша викладачка кафедри
педагогіки і психології дошкільної та початкової освіти,
Комунального закладу Київської обласної ради
«Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж»
м.Біла Церква, Україна

ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД РОЗВИТКУ ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ КОНСТРУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ключові слова: дошкільна освіта, педагогічний супровід розвитку дітей раннього віку, конструктивна діяльність.

Дошкільна освіта є важливим етапом для повноцінного становлення особистісного розвитку дитини. Викликом сьогодення є забезпечення цілісного розвитку дитини та її можливостей, формування її компетентностей; створення умов, за яких вони можуть бути досягнуті, організація освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. Проблема педагогічного супровіду розвитку дітей раннього віку в процесі конструктивної діяльності є актуальної сьогодення. Наскільки професійно буде підготовлен фахівець з дошкільної освіти, створені умови для освітньої взаємодії з дітьми раннього віку, буде залежить подальший успіх дітей у навчанні в школі та особистому житті.

Аналіз психолого-педагогічної літератури з даного дослідження виявив, що основними аспектами та особливостями цієї діяльності займалися такі сучасні науковці, як: Г. Бєлєнька, Н. Гавриш, С. Васильєва, В. Вертугіна, Ю. Волинець, О. Коваленко, І. Кондратець, С. Ладивір, О. Літіченко, О. Половіна, Т. Поніманська, В. Рагозіна, О. Рейпольська, Н. Стаднік, О. Стаєнна, Т. Шинкар.

Залишається питання професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільної освіти, що має виявлятися у перегляді структури програм навчальних дисциплін, оновлення змісту з електронних навчальних курсів для дистанційного навчання студентів, методичного інструментарію тощо. Для вихователів

закладів дошкільної освіти – завданням буде впроваджувати адаптовані методики освітньої взаємодії з дітьми раннього віку в процесі конструктивної діяльності.

Конструювання викликає в дитини різноманітні почуття: вона радіє красивій будівлі, яку створила сама, засмучується, якщо щось не виходить. Але найголовніше, що під час створення споруди дитина набуває різні знання; уточнюються та поглиблюються її уявлення про оточуючий світ; в процесі роботи вона починає осмислювати якості предметів, запам'ятовувати їхні характерні особливості й деталі, опановувати конструктивними навичками й вміннями, навчатися усвідомлено їх використовувати [1, с. 76]. Зауважимо, що у дітей раннього віку відбуваються зміни в психіці. Вона вчиться методом «спроб і помилок» (відомий вислів в академічній психології). Незначні дії у дитини викликають позитивні реакції, які її стимулюють до дій, а далі – до цілеспрямованого прагнення оволодівати новими навиками, які є (у будь-якому разі) успішними. Спостереження за дитиною нам говорить про те, що неуспішні дії вона відштовхує, а партнер (мати) приймає і підтримує усі дії своєї дитини і тим самим, своїми несвідомими установками, впливає на розвиток дитини, її емоційний стан.

Учена Н. Гавриш зазначає, що «дитяче конструювання – створення різних конструкцій і моделей з будівельного матеріалу й деталей конструкторів, виготовлення виробів з паперу, картону, різних матеріалів природного походження. Відмічає, що у технічному конструюванні діти відображають об'єкти, що реально існують, а також придумують вироби за асоціаціями з образами з казок, фільмів» [2].

Як зазначає Т. Кривошея, у процесі конструювання у дітей розвивається дрібна моторика пальців, зорово-моторні координації, цілеспрямовані дії з предметами на основі тактильного та зорового сприйняття, окомір та перцептивно-рухова пам'ять. За умови правильно організованої конструктивної діяльності діти набувають важливих узагальнених умінь – навчаються цілеспрямовано розглядати предмети, порівнювати предмети та об'єкти між собою (за кольором, величино, формою), виділяти їх складові частини, помічати в предметах спільні ознаки та відмінності, визначати основні конструктивні частини, від яких залежить розташування інших складових; формується уміння аналізу, самоаналізу виконаних виробів (споруд), діти навчаються робити власні висновки та узагальнення [3].

У процесі конструювання відбувається потужна розумова діяльність дитини – вона, подумки, уявляє, якою буде споруда, складає план її виконання, здійснює конструювання виробу і порівнює результат із зразком або своїм задумом. Конструктивна діяльність також сприяє практичному пізнанню властивостей геометричних тіл та просторових відносин, засвоєнню сенсорних еталонів (колір, величина, форма), що робить її ефективним засобом у формуванні елементарних математичних уявлень. Зокрема, мовлення дітей збагачується новими термінами, поняттями (брусок, цеглинка, куб, піраміда, призма, циліндр тощо), які в інших видах діяльності вживаються рідко; діти вправляються в правильному вживанні просторових понять (високий – низький,

довгий – короткий, широкий – вузький, великий – маленький), у точному позначенні напрямків (над – під, праворуч – ліворуч, вниз – угору, ззаду – спереду, ближче – далі та ін.) [3].

У ранньому віці ми говоримо про елементарне конструювання з кількох деталей. На цьому етапі основними прийомами освітньої взаємодії є показ вихователя та відтворення конструкції (будівлі, схеми). Якщо діти можуть відтворити образ (форму, предмет), запропонований вихователем, то продовжується освітня діяльність у напрямі ускладнення методів конструювання, зокрема збільшується кількість деталей, додаються завдання підбору форми, кольору, величини конструкції, здійснюється аналіз виконаного завдання. Дорослі пропонують дітям (подають ідею щодо об'єкта конструювання) відтворити реальні предмети (речі) довкілля, показують, як можна поєднати/з'єднати деталі (форми), щоб утворилась конструкція. Малюки конструюють те, що їх оточує чи є предметом їхнього досвіду (будинок (ліжечко) для ляльки, гараж для машинки, фігурку для гри тощо). Зробити якийсь корисний художній виріб (саморобку) дитина раннього віку ще не здатна, однак вважаємо, що формувати елементарні навички конструювання потрібно з цього часу. На цьому етапі важливим є сам процес художньо-продуктивної активності дитини, експериментування, вивчення нею властивостей матеріалів, можливостей оперування ними [4, с. 167].

Таким чином, конструктивна діяльність з будівельним матеріалом допомагає створити у дітей сприятливе середовище для розвитку творчості та інноваційного мислення, а відтак, педагогічний супровід дітей раннього віку передбачає проведення консультацій вихователів-методистів, вихователів закладів дошкільної освіти щодо організації психологічного комфорту дітей під час конструктивної діяльності; участь у семінарах; тренінгах, вебінарах, веб-квестах тощо, які дозволяють робити ефективні кроки у професійній майстерності фахівців. Проведення семінарів для вихователів закладів дошкільної освіти, майстер-класів на задану тему, упровадження інноваційних технологій – буде сприяти формуванню особистісних компетентностей дітей раннього віку. Також, супровід розвитку дітей раннього віку в процесі конструктивної діяльності передбачає не лише з вихователями та дітьми раннього віку, створення для неї сприятливих умов в процесі конструктивної діяльності, а й передбачає педагогічного супроводу з батьками. Це будуть онлайн-зустрічі, консультації, майстер-класи, дозвіллєва діяльність дітей і батьків на задану тематику (наприклад, «У грі дитина навчається», «Будуємо разом», «Конструктор у моєму житті», «Фантазуємо разом» тощо).

Список використаних джерел:

1. Котелянець Ю. Роль і місце проблемних завдань в розвитку творчого конструювання дошкільників. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 70. С. 75-79.

2. Гавриш Н., Рагозіна В., Васильєва С. Про результати вивчення освітнього середовища у групах раннього віку закладів дошкільної освіти. *The 2nd International scientifi c and practical conference «Innovative development of*

Список використаних джерел:

1. Котелянець Ю. Роль і місце проблемних завдань в розвитку творчого конструювання дошкільників. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 70. С. 75-79.

2. Гавриш Н., Рагозіна В., Васильєва С. Про результати вивчення освітнього середовища у групах раннього віку закладів дошкільної освіти. *The 2nd International scientifi c and practical conference «Innovative development of science and education»* (April 26-28, 2020) ISGT Publishing House, Athens, Greece.

2020. Pp. 263-271.

3. Кривошея Т. Конструювання з будівельного матеріалу як засіб формування у дітей молодшого дошкільного віку сенсорних еталонів та елементарних математичних уявлень. URL: file:///C:/Users/%D0%98%D0%BD%D0%BD%D0%B0/Desktop/%D0%9C%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20(%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82)/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%88%D0%B5%D1%8F%20%D0%A2.%D0%9C.%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%83%202017.pdf

4. Федорович А. Формування навичок художнього конструювання в дітей дошкільного віку. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2021. Випуск 79. С. 166-170.